

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра економічної теорії та конкурентної політики

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
(посе п. 05 від «08» 08 2020 р.)
Ректор А.А. Мазаракі

**МАКРОЕКОНОМІКА /
MACROECONOMICS**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр	/ Junior bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/Social and behavioral sciences
спеціальність	051 Економіка	/ Economics

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автор: І.П. Соколовська, кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної теорії та конкурентної політики 03.06.2020, протокол № 14.

Рецензенти: В. В. Хрустальова, кандидат економічних наук, доцент;
М. М. Кисіль, директор фінансової установи ТОВ ІНВЕСТУДІО
кандидат економічних наук, доцент.

**МАКРОЕКОНОМІКА /
MACROECONOMICS**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/ Junior bachelor
галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	/Social and behavioral sciences
спеціальність	051 Економіка	/ Economics

**Розділ 1. Структура дисципліни та розподіл годин за темами
(тематичний план)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки	12	2	2	8	О, Т
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 5. Моделі макроекономічної рівноваги	12	2	2	8	О, РЗ, Т
Тема 6. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	14	2	2	10	О, РЗ, Т
Тема 7. Фіскальна політика держави	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 8. Монетарна політика	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання	16	4	4	8	О, РЗ, Т, ТЗ
Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика	14	4	4	6	О, РЗ, ТЗ
Тема 11. Безробіття та політика зайнятості	16	4	4	8	О, РЗ, ТЗ
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці	16	4	4	8	О, РЗ, Т (теми 1-12)
Разом	180/6	42	42	96	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні скорочення:

О – опитування; РЗ – розв’язування задач; Т – тести; ТЗ – творче завдання.

**Розділ 2. Тематика та зміст лекційних, семінарських, практичних занять,
самостійної роботи студентів**

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год
1	2	3
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки		
Знати: сутність, методологію, цілі та завдання макроекономіки.	<p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> Макроекономічна теорія як розділ економічної науки. Предмет та функції макроекономіки. Цілі та завдання макроекономіки. Методи дослідження макроекономічних процесів. <i>Становлення та розвиток макроекономіки. Дж. М. Кейнс як засновник макроекономіки (дискусія).</i> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 5. Додатковий: 1, 2, 3, 8, 9, 15, 27, 36, 43, 45. Інтернет-ресурси: 1, 6.</p>	2
Навички: виявлення ключових характеристик економічних систем	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарського заняття з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 3, 8, 9, 15, 27, 36) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Порівняльна характеристика основних макроекономічних теорій: класичної та кейнсіанської. Роль макроекономіки у підвищенні ефективності економічної політики держави. <i>Теорія державного регулювання лауреата Нобелівської премії з економіки Дж. Стігліца (на вибір, презентація).</i> 	8
Вміти: порівнювати відмінності різних макроекономічних теорій	<p>Семінарське заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> Економічна система як об'єкт макроекономіки. Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія. Предмет та методологія макроекономіки. <i>Розвиток проблем макроекономіки у працях лауреатів Нобелівської премії з економіки (на вибір).</i> <i>Основні макроекономічні проблеми в економіці України (дискусія).</i> 	2

* курсивом виділено питання, що розглядаються із застосуванням інтерактивних методів навчання.

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

<p>Знати: економічний зміст основних макроекономічних показників</p>	<p>План лекції № 1 1. Система національних рахунків (СНР) як нормативна база макроекономічного рахівництва. 2. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його вимірювання. 3. Динаміка та структура ВВП в Україні. План лекції № 2 1. Взаємозв'язок макроекономічних показників у СНР. 2. Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП та індекси цін. 3. <i>ВВП та суспільний добробут (дискусія).</i> Список рекомендованих джерел Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 1, 2, 15, 19, 20, 21, 36, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1, 3, 8-10.</p>	<p align="center">4</p>
<p>Навички: визначення економічних даних, розраховувати економічні показники.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (19, 20, 21, 36) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Чистий економічний добробут. 2. Модель міжгалузевого балансу В. Леонт'єва. 3. Тіньова економіка та методика обчислення її обсягів. 4. Розвиток системи національних рахунків в Україні. 5. Лауреат Нобелівської премії з економіки Р. Стоун та його внесок у розвиток системи національних рахунків</p>	<p align="center">8</p>
<p>Вміти: розраховувати ВВП різними методами та пов'язані з ним макропоказники; дефлювати ВВП</p>	<p>Семінарське заняття № 1 1. Методи вимірювання ВВП: виробничий, розподільчий, кінцевого використання. 2. Розрахунок макроекономічних показників на основі ВВП. 3. <i>Аналіз динаміки макроекономічних показників в Україні (презентація).</i> Семінарське заняття № 2 1. Обчислення реальних обсягів виробництва. 2. Дефлювання та інфлювання ВВП. 3. <i>Макроекономічні показники як інструмент оцінки рівня життя населення (презентація).</i></p>	<p align="center">4</p>

Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції		
<p>Знати: сутність сукупного попиту та сукупної пропозиції, чинники формування макроекономічної рівноваги у моделі AD- AS</p>	<p>План лекції № 1 1. Сутність та структура сукупного попиту. Крива AD. 2. Цінові ефекти моделі сукупного попиту. 3. <i>Нецінові чинники впливу на сукупний попит (моделювання ситуацій).</i></p> <p>План лекції № 2 1. Сукупна пропозиція у короткостроковому та довгостроковому періодах. Крива AS. 2. Чинники впливу на сукупну пропозицію. 3. <i>Класичний та кейнсіанський підходи до формування макроекономічної рівноваги у моделі AD- AS (дискусія).</i></p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 1, 2, 8, 15, 21, 24, 25, 36, 39, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1, 3, 8, 10.</p>	4
<p>Навички: застосовувати економічні та математичні методи для вирішення економічних задач</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 24, 25) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Сучасні теорії сукупної пропозиції. 2. Сутність ефекту храповика. 3. Динаміка сукупного попиту та сукупної пропозиції в економіці України.</p>	8
<p>Вміти: розраховувати рівноважні параметри у моделі AD- AS, аналізувати вплив різних чинників на рівновагу</p>	<p>Семінарське заняття № 1 1. Аналіз цінових та нецінових факторів сукупного попиту. 2. Відмінності аналізу сукупної пропозиції за різних умов зайнятості. Особливості відрізків кривої AS. 3. <i>Аналіз зміни умов рівноваги у моделі AD-AS (моделювання ситуацій).</i></p> <p>Семінарське заняття № 2 1. Розрахунок рівноважних параметрів у моделі AD-AS. 2. <i>Оцінка динаміки та структури сукупного попиту в економіці України (презентація).</i></p>	4

Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції

<p>Знати: чинники формування споживання, заощадження та інвестицій, сутність мультиплікативного ефекту</p>	<p>План лекції № 1 1. Кейнсіаський аналіз споживання та заощадження. 2. Сутність парадоксу ощадливості. 3. <i>Неокласичні концепції споживання Ф. Модільяні та М. Фрідмена (дискусія).</i></p> <p>План лекції № 2 1. Автономні інвестиції як компонент сукупних витрат. 2. Модель простого мультиплікатора витрат (Кейнса). 3. Індуковані інвестиції. Модель акселератора.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 1, 2, 8, 15, 24, 25, 36, 37, 39, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1, 3, 5.</p>	<p align="center">4</p>
	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 24, 25) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Неокласична теорія споживання І. Фішера. 2. Порівняльний аналіз структури споживання в Україні та країнах Європи. 3. Взаємозв'язок споживання, заощаджень та інвестицій. 4. Причини нестабільності інвестицій в Україні.</p>	<p align="center">8</p>
<p>Вміти: визначати обсяги споживання, заощадження та інвестицій, розраховувати мультиплікативні зміни випуску</p>	<p>Семінарське заняття № 1 1. Розрахунок обсягів споживання та заощадження. 2. Графічний аналіз взаємозв'язків кейнсіанських функцій споживання та заощадження. 3. <i>Аналіз динаміки та структури споживчих витрат в Україні (презентація).</i></p> <p>Семінарське заняття № 2 1. Графічний аналіз моделі мультиплікатора витрат. 2. Розрахунок мультиплікативного впливу інвестицій на випуск. 3. Взаємозв'язок між індукованими інвестиціями та обсягом сукупного виробництва.</p>	<p align="center">4</p>

Тема 5. Моделі макроекономічної рівноваги		
Знати: механізм формування макрорівно-ваги на ресурсному, товарному, фінансовому та грошовому ринках.	План лекції 1. Еволюція розвитку класичної моделі макроекономічної рівноваги. 2. Неокласична модель макроекономічної рівноваги: взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей і заощаджень. 3. Формування загальної рівноваги у неокласичній моделі. 4. Рівновага товарного ринку у моделі "витрати-випуск" або "кейнсіанський хрест" (моделювання ситуацій). Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4. Додатковий: 1, 2, 8, 15, 21, 24, 25, 36, 38, 42, 45. Інтернет-ресурси: 1, 3.	2
Навички: пояснювати моделі соціально-економічних явищ на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки	Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 24, 25) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Вплив ставки відсотка на структуру сукупного попиту у класичній моделі макроекономічної рівноваги. 2. Рівновага економічних систем та механізм її забезпечення. Особливості формування рівноваги в економічній системі України.	8
Вміти: розраховувати рівноважні параметри взаємопов'язаних ринків	Семінарське заняття 1. Взаємозв'язок умов формування рівноваги на ринку праці з виробничою функцією в неокласичній моделі. 2. Особливості встановлення рівноваги на товарному, фінансовому та грошовому ринках у неокласичній моделі. 3. Аналіз встановлення та порушення рівноваги у моделі "витрати-випуск" (моделювання ситуацій).	2

Тема 6. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM

<p>Знати: умови формування рівноваги на товарному, фінансовому та грошовому ринках</p>	<p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поєднання рівноваги на товарному та фінансовому ринках. Крива IS. Інвестиційна пастка. 2. Оперативний та спекулятивний попит на гроші. Ліквідна пастка. 3. Умови рівноваги на ринку грошей та цінних паперів 4. Поєднання рівноваги на товарному та грошовому ринках. Крива LM. 5. <i>Загальна рівновага на ринках товарів та платних послуг, грошей та цінних паперів. Модель IS-LM (моделювання ситуацій).</i> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4. Додатковий: 1, 2, 8, 15, 21, 27, 36, 38, 40, 41, 43. Інтернет-ресурси: 1, 2.</p>	<p align="center">2</p>
<p>Навички: застосування для IS-LM аналізу для вирішення макроекономічних задач</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 26, 27) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система вилучень та ін'єкцій в економічному кругообігу. 2. Застосування моделі IS-LM для аналізу економіки України. 3. Теорія добробуту та загальної економічної рівноваги лауреатів Нобелівської премії з економіки Д. Хікса та К. Ерроу. 4. Теорія загальної рівноваги лауреата Нобелівської премії з економіки Дж. Дебре. 	<p align="center">10</p>
<p>Вміти: пояснювати взаємозв'язок між змінами чинників формування рівноваги на різних ринках, графічно зображувати наслідки змін</p>	<p>Семінарське заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний зміст взаємозв'язку рівноваги товарного та фінансового ринків. Побудова кривої IS. 2. Механізм формуванні рівноваги на ринку грошей та цінних паперів. 3. Економічний зміст взаємозв'язку рівноваги товарного та грошового ринків. Побудова кривої LM. 4. <i>Аналіз руху по кривих та переміщення кривих у моделі IS-LM (моделювання ситуацій).</i> 	<p align="center">2</p>

Тема 7. Фіскальна політика держави

<p>Знати: інструменти та механізм реалізації фіскальної політики держави</p>	<p>План лекції № 1 1. Зміст та інструменти фіскальної політики. 2. Дискреційна та недискреційна (автоматичної) фіскальна політика. 3. Наслідки впливу фіскальної політики на макроекономічну рівновагу у моделях «витрати-випуск» та IS–LM.</p> <p>План лекції № 2 1. Бюджет держави та проблеми його балансування. 2. Дефіцит бюджету та державний борг. 3. <i>Особливості фіскальної політики в Україні (дискусія).</i></p> <p>Список рекомендованих джерел Основний: 1, 2, 3, 4 Додатковий: 1, 2, 3, 6, 8, 9, 15, 29, 30, 31, 36, 39, 42. Інтернет-ресурси: 1, 4, 6.</p>	<p>4</p>
<p>Навички: усвідомлення основних особливостей національної економіки у фіскальній сфері, розуміння напрямів фіскальної політики держави.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 29, 30, 31, 36, 39, 42) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неокласичні та кейнсіанські підходи до аналізу фіскальної політики. 2. Бюджетне обмеження та його зміст. 3. Мультиплікатор збалансованого бюджету. 4. Особливості бюджетних систем різних країн. 5. Критерії ефективності податкової системи. 6. Ефективність податкових пільг як засобу впливу на економіку. 7. Державний борг України та шляхи його погашення. 	<p>8</p>

<p>Вміти: давати відносну оцінку бюджетному дефіциту та державному боргу; розраховувати мультиплікативні наслідки фіскальної політики; моделювати вплив фіскальної політики на макроекономічну рівновагу</p>	<p>Семінарське заняття № 1 1. Податки як засіб впливу на економіку. Крива та ефект Лаффера. 2. Принципи ефективного оподаткування та їх реалізація в Україні. 3. Особливості податкової системи в Україні. 4. <i>Аналіз причин виникнення та економічних наслідків бюджетного дефіциту та державного боргу в Україні (дискусія).</i></p> <p>Семінарське заняття № 2 1. Розрахунок впливу податкового мультиплікатора та мультиплікатора державних видатків на обсяг ВВП. 2. <i>Оцінка впливу фіскальної політики на макроекономічну рівновагу національного ринку за моделями "витрати-випуск" та IS-LM (моделювання ситуацій).</i></p>	<p>4</p>
<p>Тема 8. Монетарна політика</p>		
<p>Знати: інструменти, цілі та стратегії монетарної політики</p>	<p>План лекції № 1 1. Грошова пропозиція та способи її вимірювання. 2. Центральний банк як суб'єкт монетарної політики. 3. Суть монетарної політики, її інструменти та цілі. 4. Таргетування інфляції як сучасна стратегія монетарної політики.</p> <p>План лекції № 2 1. Монетарні мультиплікативні ефекти: депозитний та грошовий мультиплікатори. 2. Наслідки монетарної політики за моделлю IS-LM. 3. <i>НБУ та монетарна політика в Україні (дискусія).</i></p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4. Додатковий: 1, 2, 3, 6, 8, 9, 15, 27, 28, 30, 32, 34, 37, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1, 4, 6.</p>	<p>4</p>

<p>Навички: розуміння напрямів монетарної політики держави</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 26, 27, 28) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коефіцієнт монетизації економіки в Україні. 2. Проблема довіри до грошей та монетарної політики. 3. Таргетування як стратегія монетарної політики. 4. Заходи щодо стабілізації монетарної системи у сучасних ринкових економіках. 5. Теорія грошей лауреатів Нобелівської премії з економіки Г. Мюрдаля та Ф. Хайєка. 6. Принципи реалізації монетарного регулювання лауреата Нобелівської премії з економіки М. Фрідмена. 7. Вплив фінансових ринків на прийняття рішень стосовно витрат, зайнятості, виробництва та цін за теорією лауреата Нобелівської премії з економіки Дж. Тобіна. 	<p>8</p>
<p>Вміти: моделювати наслідки монетарної політики, оцінювати вплив банків на грошову пропозицію розраховувати агрегати грошової маси</p>	<p>Семінарське заняття № 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операції та інструменти впливу центрального банку на грошову пропозицію. 2. Типи та цілі монетарної політики. 3. Трансмісійний механізм та ефективність монетарної політики. 4. <i>Ефективність монетарної політики в Україні (дискусія).</i> <p>Семінарське заняття № 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив комерційних банків на грошову масу. 2. Розрахунок депозитного та грошового мультиплікаторів. 3. <i>Механізм координації монетарної та фіскальної політики у моделі IS–LM ((моделювання ситуацій)).</i> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 16, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 38, 42. Інтернет-ресурси: 1, 5, 6.</p>	<p>4</p>

Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання

<p>Знати: сутність, структуру, причини циклів, інструменти анти циклічного регулювання, сутність та чинники економічного зростання, їх взаємозв'язок у моделях Харрода-Домара, Солоу</p>	<p>План лекції № 1 1. Теоретичні підходи до класифікації та пояснення циклічних коливань. 2. Моделювання причин виникнення циклічних коливань. 3. Державне антициклічне регулювання. План лекції № 2 1. Сутність та фактори сучасного економічного зростання. 2. Неокейнсіанська модель економічного зростання Харрода-Домара. 3. Неокласична модель економічного зростання Р. Солоу. 4. Проблеми реалізації політики економічного зростання в Україні.</p>	<p align="center">4</p>
<p>Навички: пояснення базових концепцій циклічних коливань</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 26, 27) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Теорія реальних економічних циклів лауреатів Нобелівської премії з економіки Д. Кюдланда та Е. Прескота. 2. Адаптація ринкової економіки до циклічних коливань на сучасному етапі розвитку. 3. Теорія циклічних коливань М. І. Туган-Барановського. 4. Макроекономічна динаміка та темпи економічного зростання країн з розвинутою ринковою економікою на сучасному етапі. 5. Теорії розвитку: порівняльний аналіз. 6. Економічні моделі лауреата Нобелівської премії з економіки Л.Кляйна та їх застосування до аналізу циклічних коливань. 7. Теорія економічного зростання лауреата Нобелівської премії з економіки С. Кузнеця.</p>	<p align="center">8</p>

<p>Вміти: аналізувати причини кризових явищ у сучасній економіці, оцінювати ефективність антициклічних заходів держави, розраховувати показники економічного зростання, коефіцієнти ефективності виробництва</p>	<p>Семінарське заняття № 1 1. Порівняльний аналіз причин виникнення циклічних коливань. 2. Застосування моделі AD–AS для аналізу циклічних коливань (моделювання ситуацій). 3. Причини та наслідки циклічних коливань у сучасній світовій економіці (дискусія). Семінарське заняття № 2 1. Актуальність чинників економічного зростання у моделі Харрода-Домара. 2. Аналіз взаємозв'язків між чинниками економічного зростання у моделі Р. Солоу. 3. Умови реалізації політики економічного зростання в Україні та сучасній світовій економіці (дискусія). Список рекомендованих джерел Основний: 1, 2, 3, 5. Додатковий: 6, 11, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 42, 43, 44. Інтернет-ресурси: 1-5.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика</p>		
<p>Знати: сутність, причини виникнення та шляхи подолання інфляції</p>	<p>План лекції № 1 1. Сутність та методи вимірювання інфляції. 2. Форми прояву інфляції та їх класифікація. 3. <i>Інфляція попиту та інфляція витрат (моделювання ситуацій).</i> План лекції № 2 1. Соціально-економічні наслідки інфляції. 2. Заходи антиінфляційного регулювання. 3. <i>Особливості інфляції в Україні (дискусія).</i> Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5 Додатковий: 1, 2, 6, 8, 9, 15, 16, 23, 28, 31, 38, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1-5.</p>	<p>4</p>

<p>Навички: усвідомлення інфляційних ризиків економіці, розуміння напрямів антиінфляційної політики держави.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 26, 27) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання, розв'язок задач. Виконання індивідуальних завдань: 1. Трактуювання інфляції у класичній та кейнсіанській теоріях. 2. Інфляція та динаміка реальної процентної ставки. Принцип І. Фішера. 3. Гіперінфляція та її вплив на економіку різних країн.</p>	6
<p>Вміти: розраховувати рівень та темп інфляції, моделювати різні типи інфляції</p>	<p>Семінарське заняття №1 1. Інфляція попиту: причини виникнення та аналіз в AD–AS моделі. 2. Механізм формування інфляції витрат (пропозиції) та його відображення у моделі AD–AS. 3. Очікувана та неочікувана інфляція: порівняльний аналіз наслідків. Семінарське заняття №2 1. Розрахунок рівня та темпу інфляції. 2. Оцінка інфляційних чинників у національній економіці. 3. Аналіз структури та динаміки вартості споживчого кошика в Україні. 4. Світовий досвід антиінфляційної політики та його застосування в Україні (дискусія).</p>	4
<p>Тема 11. Безробіття та політика зайнятості</p>		

<p>Знати: причини виникнення безробіття та засоби подолання, інструменти забезпечення соціального захисту населення</p>	<p>План лекції № 1 1. Безробіття як форма порушення макроекономічної рівноваги на ринку праці. 2. Кількісна оцінка рівня безробіття та зайнятості. 3. Види безробіття. Фактичний та природний рівень безробіття. 4. Соціально-економічні наслідки безробіття.</p> <p>План лекції № 2 1. Кейнсіанська та неокласична моделі безробіття та засоби його обмеження (моделювання ситуацій). 2. Засоби державного регулювання зайнятості та соціального захисту населення. 3. Стан ринку праці та політика регулювання зайнятості в Україні.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 1, 2, 6, 8, 9, 15, 16, 23, 25, 26, 28, 31, 36, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1-3, 6, 10.</p>	<p>4</p>
<p>Навички: використання даних для аналізу ринку праці, формувати висновки з наукових концепцій щодо функціонування ринку праці</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 16, 23, 25, 26, 28, 31, 36) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні інтерпретації кривої Філіпса. 2. Приховане безробіття та його причини в економіці України. 3. Аналіз статистики зайнятості та безробіття в окремих країнах. 4. Порівняльний аналіз підходів до регулювання ринку праці з позиції різних економічних шкіл. 5. Стан ринку праці та політика регулювання зайнятості в Україні. 	<p>8</p>

<p>Вміти: розрахувати рівень безробіття та зайнятості, оцінювати втрати ВВП від безробіття</p>	<p>Семінарське заняття №1 1. Взаємозв'язок двох макроекономічних явищ: безробіття та інфляції. Крива Філіпса. 2. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон та крива Оукена. 3. <i>Політика попиту та політика пропозиції у регулюванні ринку праці: переваги та ефективність (дискусія).</i></p> <p>Семінарське заняття №2 1. Розрахунок рівня безробіття та зайнятості. 2. Визначення втрат ВВП під впливом відхилень безробіття від природного рівня. 3. Аналіз динаміки зареєстрованого та фактичного рівня безробіття в Україні.</p>	<p>4</p>
<p>Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці</p>		
<p>Знати: інструменти та напрямки здійснення макроекономічної політики у відкритій економіці</p>	<p>План лекції № 1 1. Зовнішньоекономічна політика та її інструменти. 2. Показники відкритості економіки. 3. Платіжний баланс та його структура. 4. Стан платіжного балансу в Україні.</p> <p>План лекції № 2 1. Валютний курс та фактори, що його визначають. 2. Режими валютної політики та їх ефективність. 3. <i>Модель рівноваги для відкритої економіки Манделла-Флемінга та її практичне використання (моделювання ситуацій).</i></p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2, 3, 4, 5. Додатковий: 10, 14, 26, 27, 30, 31, 35, 38, 39, 40, 42, 43. Інтернет-ресурси: 1, 5, 7-10.</p>	<p>4</p>

<p>Навички: застосовування аналізу та синтезу, макроекономічного моделювання для виявлення ключових характеристик відкритої економічної системи</p>	<p>Самостійна робота студентів. Підготовка до семінарських занять та розв'язання практичних завдань з теми. Вивчення основних (1-5) та додаткових (1, 2, 8, 15, 21, 26, 27) джерел для підготовки до тестування з теми, що може бути проведене у системі дистанційного навчання. Виконання індивідуальних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тенденції розвитку сучасної міжнародної валютної системи. 2. Застосування моделі Манделла-Флемінга для аналізу економіки України. 3. Основні положення теоретичної концепції лауреата Нобелівської премії з економіки Р. Манделла. 4. Теорія міжнародної торгівлі та міжнародного руху капіталів лауреатів Нобелівської премії з економіки Б.Оліна та Д. Міда. 5. Причини та наслідки девальвації національної грошової одиниці України. 	8
<p>Вміти: розраховувати показники відкритості економіки. давати оцінку ефективності зовнішньо-економічній політиці держави</p>	<p>Семінарське заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз показників відкритої моделі економіки України. 3. Чинники впливу на курс національної грошової одиниці. 4. <i>Валютна політика та її ефективність в Україні (дискусія).</i> 5. <i>Модель IS–LM для відкритої економіки при плаваючому обмінному курсі (моделювання ситуацій).</i> 6. <i>Модель IS–LM для відкритої економіки при фіксованому обмінному курсі (моделювання ситуацій).</i> 	4
Разом		180 год
Підсумковий контроль – екзамен		

Розділ 3. Список рекомендованих джерел

Основний

1. Лагутін В.Д. *Макроекономіка : навч. посіб./В.Д.Лагутін, Л.І.Пронкіна.- К.:Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2012.-268с.**
2. *Макроекономіка та макроекономічна політика: навч. посіб. / Наук. ред. А.Ф. Мельник. –К.: Знання, 2008. – 699с.*
3. *Макроекономіка: базовий курс: навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т. Ф. Куценко та ін.] — К.: КНЕУ, 2016. — 246 с.*
4. *Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник. – К.: Таксон, 2004. – 348 с.*

5. Гронтовська Г. Є., Косік А. Ф. *Макроекономіка: Навч. посіб.* – К.: ЦНЛ, 2019. – 672 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці КНТЕУ

Додатковий

1. *Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. / С. М. Панчишин, П. І. Островець, В. Б. Буняк та ін.; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островець.* – Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. *Макроекономіка.* – К.: Знання, 2009. – С. 389–419.
2. *Макроекономіка / Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л.О.; за ред. Базилевича В. Д.* – К.: Знання, 2008. – 851 с.
3. *Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / М. Блауг.* – К.: Основи, 2001. – 670 с.
4. *Гальчинський А.А. Теорія грошей.* – К.: Основи, 2001. – 411 с.
5. *Гальчинський А.С. Економічна теорія: підручник / А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко.* – К.: Вища школа, 2007. – 503 с.
6. *Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. В. М. Гейця.* – К.: Фенікс, 2003. – 960 с.
7. *Економічна енциклопедія: У трьох томах. / Відпов. ред. С.В. Мочерний.* – К.: Видавничий центр. “Академія”, 2000.
8. *Задоя А.А. Макроекономіка: підручник / А.А.Задоя, Ю.А.Петруня.-К.: Знання, 2008. -381 с.*
9. *Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег: Пер. с англ.* – М.: Прогресс, 1978. – 325 с.
10. *Лагутін, В. Ефекти державного регулювання економіки в умовах євроінтеграції України // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – Київ, 2017. – № 6 (95). – С. 5-23. – (Економічні науки).*
11. *Лагутін, В. Можливості інституційного аналізу суспільної стабільності та розвитку // Вісник КНТЕУ. – Київ, 2018. – № 3. – С. 37-52.*
12. *Лагутін В.Д., Кричевська Т.О. Монетарна політика в трансформаційній економіці: довіра, стратегія, механізми реалізації: монографія. - К.: КНТЕУ, 2004.- 283 с.*
13. *Лук'яненко І.Г., Фарина О.І. Макрофінансова стабільність: моделі та методи оцінки: монографія – К.: НаУКМА, 2016. – 188 с.*
14. *Мазаракі А.А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – К.: Київ.нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 470 с.*
15. *Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка: підручник, пер. з англ. С. М. Панчишина.* – Львів.: Просвіта, 1998.
16. *Макроекономічна політика: навч. посіб. / І. Й. Малий, А. Г. Савченко, В. С. Волощенко; за заг. ред. І. Й. Малого. —К.: КНЕУ, 2013.—436 с.*

17. Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки: монографія / за наук. ред. проф. І. Ф. Радіонової. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 240 с.
18. Манків Грегори Н.М., Макроекономіка: підручник, пер. з англ./ Наук. ред. пер. С. Панчишина.– К.: Основи, 2001. –588 с.
19. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник. / За заг. ред. С. Будаговської. – К.: Основи, 2001. – 518 с.
20. Моторин Р. М. Система національних рахунків: навч. посіб. / К.: КНЕУ, 2001. – 336 с.
21. Панчишин С. Макроекономіка: навч. посіб. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
22. Пасічний М. Політика управління державним боргом // Вісник КНТЕУ. – Київ, 2018. – № 5(121). – С. 19-34.
23. Радіонова І. Ф. Макроекономічна політика у макроекономічній стабілізації національної економіки: монографія / К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 240 с.
24. Савченко А. Г. Макроекономічна політика. Підручник / К.: КНЕУ, 2001. – 166 с.
25. Сакс Дж. Д., Ларрен Ф.Б. Макроекономіка: Глобал. підход: Пер. с англ. – М.: “Дело” Лтд., 1996. – 847 с.
26. Самуелсон П.А., Нордгауз В.Д. Макроекономіка: Пер. з англ. – К.: Основи, 1995. – 573 с.
27. Соколовська І. П. Конкурентні переваги малих банків для розвитку національної економіки // Бізнес Інформ. – 2018. – №7. – С. 251–256.
28. Соколовська І.П. Стагнація корпоративного кредитування та шляхи її подолання // Інвестиції: практика та досвід. – 2019. - № 23. – с.47-51
29. Сучасна парадигма фіскальної політики України в умовах формування суспільства сталого розвитку: моногр. / за наук. ред. д-ра екон. наук проф. А. І. Крисоватого. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 460 с.
30. Уманців, Ю. Економічна політика держави в умовах глобалізації // Вісник КНТЕУ. – Київ, 2017. – № 1(111). – С. 5-18.
31. Економічна політика держави: навч. посіб. / Ю.М. Уманців, О.І. Міняйло, Л. В. Лебедева; за ред. Ю.М. Уманціва. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 480 с.
32. Фишер И. Покупательная сила денег / И. Фишер. – М.: Дело, 2001. – 320 с.
33. Фрідман Мілтон Капіталізм і свобода / М. Фрідман, Р. Фрідман; пер. з англ. Н. Рогачевська. – К.: Наш Формат, 2017. – 216 с.
34. Хансен Э. Денежная теория и финансовая политика: Пер.с англ. / Э. Хансен –М.: Дело, 2006. –312 с.
35. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку. – К.: Видавничий дім «КМА», 2011. – 241 с.
36. Abel A. Macroeconomics / A. Abel, B. Bernanke, D. Crodshor. – 7th edition. –Pearson, 2011. – 764 p.

37. Almeida F., Victor Cruz e Silvab. Allan Gruchy's view of institutionalism and the foundation and early years of the Association for Evolutionary Economics. *Economia*. Volume 21, Issue 3, December 2020, P. 394-406. <https://doi.org/10.1016/j.econ.2020.09.001>
38. Blanchard O. *Macroeconomics*. Global Edition / O. Blanchard, D. Jonson. – 6th edition. – Pearson, 2013. – 620 p.
39. Blanchard O., Dell'Araccia G., Mauro P. Rethinking Macroeconomic Policy. IMF. - January 2010. <http://ssrn.com/abstract=1555117>
40. Clive L. Spash. SEE Beyond Substantive Economics: Avoiding False Dichotomies. *Ecological Economics*. November 2019. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2019.106370>
41. Galbács P. The Friedman-Lucas Transition in Macroeconomics. A Structuralist Approach. 2020. P. 337-370 <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-816565-2.00005-1>
42. Greenlaw S., Shapiro D. *Principles of Macroeconomics* / 2th edition. – Rice University, Texas, 2018. – 617 p.
43. Mankiw N. Gregory. *Macroeconomics* / N. Mankiw. - 9th Edition. — New York: Worth Publishers, 2016. — 608 p.
44. Moritz A. Drupp, Stefan Baumgärtner, Henrik von Wehrden. Between Ostrom and Nordhaus: The research landscape of sustainability economics. *Ecological Economics*. June 2020. <https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2020.106620>

Інтернет-ресурси

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
4. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
5. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
6. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
7. Організація економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org>
8. Організація об'єднаних націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.un.org/>
9. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.wto.org>
10. Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org>